

Co to jest i jak uzyskać informację o środowisku i jego ochronie?

2017-09-28

Definicja informacji o środowisku i jego ochronie i zasady jej udostępniania

Informacja o środowisku i jego ochronie to wszelkiego rodzaju informacja dotycząca:

- stanu elementów środowiska, takich jak powietrze, woda, powierzchnia ziemi, kopaliny, klimat, krajobraz i obszary naturalne, w tym bagna, obszary nadmorskie i morskie, a także rośliny, zwierzęta i grzyby oraz inne elementy różnorodności biologicznej, w tym organizmy genetycznie zmodyfikowane;
- wzajemnych oddziaływań pomiędzy wymienionymi elementami środowiska;
- emisji, w tym odpadów promieniotwórczych, a także zanieczyszczeń, które wpływają lub mogą wpłynąć na wymienione elementy środowiska (na wniosek podmiotu żądającego informacji udostępnia się także informacje o miejscu, w którym znajdują się dane na temat metod przeprowadzania pomiarów, w tym sposobów poboru i przetwarzania próbek oraz sposobów interpretacji uzyskanych danych, które posłużyły do wytworzenia udostępnianej informacji lub odsyła się do stosownych metodok referencyjnych w tym zakresie);
- środków, takich jak środki administracyjne, polityki, przepisy prawne dotyczące środowiska i gospodarki wodnej, plany, programy oraz porozumienia w sprawie ochrony środowiska;
- działań wpływających lub mogących wpłynąć na wymienione elementy środowiska oraz emisje i zanieczyszczenia, jak również środków i działań, które mają na celu ochronę tych elementów;
- raportów na temat realizacji przepisów dotyczących ochrony środowiska;
- analiz kosztów i korzyści oraz innych analiz gospodarczych i założeń wykorzystanych w ramach wymienionych środków i działań;
- stanu zdrowia, bezpieczeństwa i warunków życia ludzi oraz stanu obiektów kultury i obiektów budowlanych – w zakresie, w jakim oddziałują na nie lub mogą oddziaływać wspomniane stany elementów środowiska lub wpływające na nie emisje i zanieczyszczenia.

Informacja o środowisku i jego ochronie dotyczy również działalności podmiotów prywatnych, niezależnie od tego czy wykonują zadania publiczne lub dysponują majątkiem publicznym.

W związku z tym, że informacja o środowisku i jego ochronie jest szczególnym rodzajem informacji publicznej, w procesie udostępniania informacji o środowisku w kwestiach nieregulowanych ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko mają zastosowanie odpowiednie przepisy ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Zasadą przewidzianą zarówno przez prawo polskie, jak też europejskie i międzynarodowe jest jawność informacji publicznej, w tym informacji o środowisku i jego ochronie.

Prawo do informacji o środowisku i jego ochronie przysługuje każdemu, osobie fizycznej lub prawnej, a także jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej. Dostęp do informacji przysługuje niezależnie od obywatelstwa, miejsca zamieszkania, wieku i zdolności do czynności prawnych, a także niezależnie od tego, czy żądający informacji ma jakikolwiek interes prawny lub faktyczny związany z informacją lub sprawą, której informacja dotyczy.

Jak uzyskać informację?

Podstawową regulacją prawną odnoszącą się do udostępniania informacji o środowisku jest art. 74 ust. 3 i 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Analogiczny zapis jest zawarty w art. 4 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Formy udostępniania informacji

Informacja o środowisku może być udostępniana poprzez:

- przekazanie informacji ustnie;
- wgląd do danego dokumentu w siedzibie urzędu;
- umożliwienie sporządzenia kopii w siedzibie urzędu;
- przesłanie kopii dokumentów lub informacji przez odpowiedni organ - dopuszczalna jest wersja papierowa (za pośrednictwem poczty), a także wersja elektroniczna z wykorzystaniem wskazanych nośników danych lub za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Wniosek o udostępnienie informacji o środowisku

Informacja o środowisku jest udostępniana na pisemny wniosek, który powinien zawierać następujące elementy:

- dane wnioskodawcy;
- adres wnioskodawcy;
- zakres wniosku - należy wskazać, o jakie informacje występuje wnioskodawca.

Wniosek nie jest konieczny, jeśli informacji nie trzeba wyszukiwać.

Opłaty

Udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie jest bezpłatne, gdy:

- przekazanie informacji nastąpiło ustnie;
- informacje o dokumentach znajdują się w publicznie dostępnym wykazie danych, a dokumenty zostały wyszukane i przejrane w siedzibie organu administracji.

Udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie jest płatne, gdy:

- informacje należało wyszukiwać;
- sporządzone zostały kopie dokumentów lub danych;
- organ przesłał wnioskodawcy sporządzone kopie dokumentów lub danych.

Wysokość opłat za wyszukiwanie i przekształcanie informacji o środowisku i jego ochronie została określona w rozporządzeniu Ministra Środowiska z 12 listopada 2010 r. w sprawie opłat za udostępnianie informacji o środowisku ([Dz. U. poz. 1415](#) oraz [2016 r. poz. 2089](#)).

Termin realizacji wniosków

Informacja o środowisku powinna zostać udostępniona bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku, a w przypadku spraw skomplikowanych nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia złożenia wniosku. W takim przypadku wnioskodawca zostaje poinformowany o konieczności przedłużenia załatwienia sprawy.

Akty prawne:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko o ([Dz. U. z 2017 r. poz. 1405, z późn. zm.](#));
- ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej ([Dz. U. z 2016 r. poz. 1764, z późn. zm.](#));
- ustawa z 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego ([Dz. U. poz. 352, z późn. zm.](#));
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 września 2010 r. w sprawie wzoru oraz zawartości i układu publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie ([Dz. U. poz. 1249](#));
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2010 r. w sprawie opłat za udostępnianie informacji o środowisku ([Dz. U. poz. 1415](#) oraz [2016 r. poz. 2089](#));
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 listopada 2010 r. w sprawie sposobu i częstotliwości aktualizacji informacji o środowisku ([Dz. U. poz. 1485](#)),

Odmowa udostępnienia informacji

Organ administracji może, w drodze decyzji, odmówić dostępu do informacji, gdy:

- wymagałyby to dostarczenia dokumentów lub danych będących w trakcie opracowywania albo przeznaczonych do wewnętrznego komunikowania się;
- wniosek o udostępnienie informacji jest w sposób oczywisty niemożliwy do zrealizowania lub sformułowany w sposób zbyt ogólny.

Ponadto art. 16 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko określa katalog informacji, które nie podlegają udostępnieniu. Organ administracji nie udostępnia informacji, jeżeli m.in.:

- udostępnienie informacji mogłoby naruszyć przepisy o ochronie danych jednostkowych uzyskiwanych w badaniach statystycznych statystyki publicznej;
- informacje dotyczą:
 - spraw objętych toczącym się postępowaniem sądowym, dyscyplinarnym lub karnym, jeżeli ujawnienie informacji mogłoby zakłócić przebieg postępowania,
 - spraw będących przedmiotem praw autorskich oraz patentowych, jeżeli udostępnienie mogłoby naruszyć te prawa,
 - danych osobowych dotyczących osób trzecich, jeżeli udostępnienie informacji mogłoby naruszać przepisy o ochronie danych osobowych,
 - dokumentów lub danych dostarczonych przez osoby trzecie, jeżeli nie miały one obowiązku ich dostarczenia i złożyły zastrzeżenie o ich nieudostępnianiu,
 - dokumentów lub danych, których ujawnienie mogłoby spowodować zagrożenie dla środowiska,
 - informacji o wartości handlowej, w tym danych technologicznych, jeżeli udostępnienie tych informacji mogłoby naruszyć pozycję konkurencyjną i został złożony wniosek o wyłączenie tych informacji z udostępnienia,
 - przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, realizowanych na terenach zamkniętych, co do których nie prowadzi się postępowania z udziałem społeczeństwa, zgodnie z art. 79 ust. 2,
 - obronności i bezpieczeństwa państwa,
 - bezpieczeństwa publicznego,
 - danych zawartych w rejestrze, o którym mowa w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1987 z późn. zm.) o:
 - warunkach umowy, jaką wprowadzający sprzęt zawarł z organizacją odzysku sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
 - drugim zabezpieczeniu finansowym, o którym mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. poz. 1688),
 - wysokości wnoszonych opłat rejestrowych i rocznych,
 - wysokości wnoszonych opłat produktowych i środków przeznaczanych na publiczne kampanie edukacyjne.

Jeżeli jednak wniosek dotyczy udostępnienia różnych informacji, z których część z wymienionych przyczyn, nie podlega udostępnieniu lub kwalifikuje się do wydania decyzji odmownej, pozostała część danych podlega udostępnieniu.